

§ 10 TILLADELSE

Til husdyrbruget
Søndermarksvej 35, Stenild
9500 Hobro
Etablering af ungtyreproduktion

Tilladelses dato: 13. maj 2016

Sagsnr. 09.17.17-P19-1-16

§ 10 miljøtilladelse til etablering af ungtyreproduktion på ejendommen Søndermarksvej 35, Stenild, 9500 Hobro.

Rebild Kommune har truffet afgørelse i sagen om etablering af ungtyreproduktion på 37,55 DE på ejendommen Søndermarksvej 35, Stenild, 9500 Hobro, beliggende på matrikel nr. 16a, Stenild By, Stenild, tilknyttet CVR-nr. 37049263.

Ansøgningen vedrører etablering af et dyrehold svarende til 37,55 DE, med en sammensætning bestående af 120 tyrekalve (80-220 kg, tung race) og 120 ungtyre (220-410 kg, tung race). Dyreholdet etableres i ejendommens eksisterende bygninger, i stalden er der plads til 50 tyrekalve (dvs der er 50 stipladser) og 40 ungtyre (dvs der er 40 stipladser) ad gangen.

Det ansøgte dyrehold er større end 3 dyreenheder (DE), men overstiger ikke 75 DE på indsendelsestidspunktet. Dermed er dyreholdet forpligtet af reglerne om tilladelse efter § 10 i Husdyrgodkendelsesloven¹.

Rebild Kommune giver herved tilladelse, efter § 10 i Husdyrgodkendelsesloven¹ til etablering af ungtyreproduktion på ejendommen Søndermarksvej 35, Stenild, 9500 Hobro.

Denne tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dags dato. Herved forstås at etableringen af dyreholdet skal være gennemført.

Hvis denne tilladelse ikke har været helt eller delvis udnyttet, i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Tilladelsen er givet på grundlag af den indsendte ansøgning og efterfølgende oplysninger og kommunens kommentarer dertil. Hvis forudsætningerne for tilladelsen ønskes ændret, skal kommunen på forhånd skriftligt orienteres herom, for at vurdere om fornyet tilladelse eller afgørelse er nødvendig.

Projektbeskrivelse og vurdering

Rebild Kommune modtog den 20. januar 2016 din ansøgning om etablering af ungtyreproduktion på Søndermarksvej 35, Stenild, 9500 Hobro. Denne tilladelse er givet på grundlag af den indsendte ansøgning og de efterfølgende tilpasninger/supplerende oplysninger.

Ansøgers oplysninger om besætning, anlæg, opbevaring af gødning og harmoniarealer i hovedtræk:

Anders Vestergård er indsendt som fiktivt skema 84024. Da alle oplysninger fremgår af skemaet i www.husdyrgodkendelse.dk samt indsendte oplysninger, udfyldes Miljøstyrelsens § 10 ansøgningskema ikke.

Dyrehold

Der ansøges om etablering af husdyrproduktion på 120 slagtedyre fra 80-410 kg, svarende til 37,55 DE. Den tidligere husdyrproduktion på ejendommen ophørte ved udgangen af 2011.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug LBK nr 868 af 03/07/2015

Tabel 1. Oversigt af dyreholdet

Staldsystem Kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt drift	Antal dyr	Antal stipladser	Antal DE
KvTk02	Tyrekalv, tung race (80-220 kg), dybstrøelse+kortædeplads med fast gulv	Nudrift	0	0	0,00
		Ansøgt drift	120	50	10,98
KvUt04	Ungkalv, tung race (220-410 kg), dybstrøelse+kortædeplads med fast gulv	Nudrift	0	0	0,00
		Ansøgt drift	120	40	26,57

Bygningsmæssige forhold

Dyreholdet etableres i ejendommens eksisterende bygninger (Bygningsoversigt ses på bilag 1).

Dybstrøelse fra ejendommen opbevares på ejendommens møddingsplads på ca. 140 m².

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere, hvoraf den største på 800 m³ er godkendt i oktober 2015. Denne gyllebeholder benyttes af Anton Hammershøj, Søndermarksvej 30, 9500 Hobro.

Udbringings- og harmoniareal

Den tilførte husdyrgødningen i nudrift er den samme nudrift der er anvendt i tidligere § 16 arealgodkendelse af arealerne.

Til ejendommen er der 37,22 ha, hvoraf 37,22 ha ligger i nitratklasse 3. 5,45 ha ligger i fosforklasse 2 og 31,77 ha ligger i fosforklasse 0. Der er ingen udbringingsarealer i nitratfølsomt indvindingsopland.

På ejendommen anvendes sædskifte K4 og 1,7 DE pr ha, da der er indgået produktionsfællesskab med Anton Hammershøj (AH), Søndermarksvej 30, 9500 Hobro om dyrkning af grovfoder.

Der modtages 23,7 DE i kvæggylle fra AH, hvorved der samlet udbringes 61,25 DE, hvilket svarer til 1,65 DE pr ha, hvilket opfylder afskæringskriterierne til fosforklasse 2.

Tabel 2. Udbringingsarealer i nitratklasse 3 og fosforklasse 2

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	13,95	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	13,95	0,00	13,95	0,00	0,00	0,00
3-0	5,77	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	5,77	0,00	5,77	0,00	0,00	0,00
4-0	6,83	Ja	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,83	0,00	1,38	0,00	5,45	0,00
6-0	6,44	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	6,44	0,00	6,44	0,00	0,00	0,00
8-0	3,48	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	3,48	0,00	3,48	0,00	0,00	0,00
2-1	0,75	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,00	0,75	0,00	0,75	0,00	0,00	0,00
Total	37,22						0,00	0,00	0,00	37,22	0,00	31,77	0,00	5,45	0,00

På ejendommen tilsås der 12 % efterafgrøder uover de lovpligtige for opfyldelse af udvaskning til nitratklasse 3.

Husdyrgødning

Dybstrøelse fra ejendommen opbevares på ejendommens møddingsplads.

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere, hvoraf den største på 800 m³ er godkendt i oktober 2015. Denne gyllebeholder benyttes af Anton Hammershøj, Søndermarksvej 30, 9500 Hobro.

Ansøgers bemærkninger til miljø, natur, landskab og naboforhold (10-punktsskemaet)

Da alle oplysninger fremgår af fiktivt skema nr. 84024 i www.husdyrgodkendelse.dk og bilagsoplysningerne, er Miljøstyrelsens § 10 ansøgningsskema ikke udfyldt.

Vilkår for driften

Rebild Kommune fastsætter på baggrund af ovennævnte følgende vilkår:

1. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de vilkår, der fremgår af tilladelsen.
2. Den samlede årlige produktion må ikke overstige:
  - 120 Tyrekalve (80-220 kg), tung race, 50 stipladser
  - 120 Ungtyre (220-410 kg), tungrace, 40 stilpladser
3. Der må ikke være mere en 50 tyrekalve (80-220 kg) og 40 ungtyre (220-410 kg) på stald på et givent tidspunkt, svarende til det antal stipladser der er i stalden.
4. I dybstrøelsesstalden skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikre, at dybstrøelsen altid er tør i overfladen.
5. Dybstrøelse skal opbevares på ejendommens møddingsplads.
6. Godkendelsen omfatter arealerne, angivet i bilag 2.
7. På bedriftens udbringningsarealer må maksimalt udbringes 3665,62 Kg N og 553,23 Kg P i kvægdybstrøelse og 2370 kg N og 379 kg P i kvæggylle i planperioden (1/8 til 31/7).
8. Der må modtages 23,7 DE i kvæggylle svarende til 2370 kg N og 379 kg P i kvæggylle
9. Der skal være mindst 12 %-point ekstra efterafgrøder udover Naturerhvervsstyrelsens til enhver tid gældende krav mht. pligtige efterafgrøder. Disse afgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalgt, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Efterafgrøder må ikke erstattes af 100 % vintersæd. Alternativer til efterafgrøder kan anvendes såfremt bedriften er tilmeldt Naturerhvervsstyrelsens ordning.
10. Det skal til enhver tid tilstræbes, at ejendommen indendørs og udendørs arealer renholdes og ryddes således, at lugtgener begrænses mest muligt og således at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Herunder skal foder opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter.
11. Udenfor eget område må anlægget og driften heraf ikke give anledning til støvggener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.
12. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastning i omgivelserne må ikke overstige værdier (oplyst i nedenstående tabel 3) målt eller beregnet ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer: Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µ Pa). Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode. I tilfælde af impulsstøj eller rentoner skal den

målte/beregnedede værdi tillægges 5 dB(A). I tvivlstilfælde afgør kommunen om der er rentoner eller impulsstøj.

13. Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkllder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
14. Det skal overfor tilsynsmyndigheden, kunne dokumenteres, at ovennævnte vilkår overholdes.
15. Dokumentation skal gemmes i 5 år og kunne fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.

Tabel 3: Vejledende støjgrænser

	Tidsrum	Max. Lydniveau
Mandag-fredag	Kl.07-18 (8 timer)	55 dB (A)
Lørdag	Kl. 07-14 (7 timer)	45 dB (A)
Søn- og helligdage	Kl. 07-18 (8 timer)	45 dB (A)
Alle dage	Kl. 18-22 (1 time)	45 dB (A)
	Kl. 22-07 (½ time)	40 dB (A)
	Kl. 22-07 (Maksimalværdi)	55 dB (A)

Rebild Kommunes kommentarer:

Dyrehold

Der ansøges om, at etablere en tyrekalveproduktion på ejendommen svarende til 120 tyrekalve (80-220 kg, tung race) og 120 ungtyre (220-410 kg, tung race)

Dyreholdet etableres i ejendommens eksisterende kalvestald. Ifølge ansøgers oplysninger er stalden indrettet som dybstrøelse med kort ædeplads med fast gulv. Der er ifølge ansøger oplysninger kun stipladser til 50 tyrekalve (80-220 kg) og 40 ungtyre (220-410) i ejendommens eksisterende kalvestald.

For at fastholde ansøger i, at der kun må være 50 tyrekalve (80-220 kg) og 40 ungtyre (220-410 kg) på stald af gangen, er der stillet vilkår herom.

Da dyreenhedsberegningerne løbende ændres, er der stillet vilkår om antal dyr på ejendommen frem for i dyreenheder.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Dyreholdet etableres i ejendommens eksisterende staldbygning (se oversigtskort, bilag 1). Ejendommen ligger delvist i et område der er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde, særligt værdifuldt landskab og som potentielt naturområde i Kommuneplan 2013-2025. Der ligger større landbrugsejendomme i området.

Ejendommen ligger inden for området med drikkevandsinteresser.

Da der ikke ændres på ejendommens bygningsmasse vurderer Rebild Kommune, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår i forhold til beskyttelsen af det særlige værdifulde landskab omkring Simsted Å og Stenild Kirke

Tabel 3 redegør for afstandskravene i Husdyrgodkendelsesloven² §§ 6 og 8.

Tabel 4. afstandskrav og faktiske afstandskrav i forhold til den eksisterende staldbygning

	Min. Afstandskrav (m)	Aktuel afstand
Beboelse på anden ejendom (Søndermarksvej 37, 9500 Hobro)	50	240 m
Eksisterende og fremtidige byzoner, sommerhusområder og lokalplanlagte områder i landzone (Volstrup Golfbane)	50	Ca 1,7 km
Ikke almene forsyningsanlæg (Nørlund Vandværk)	25	14,5 km
Almene forsyningsanlæg (Rørbæk Vandværk)	50	Ca. 5 km
Vandløb, herunder dræn og søer	15	40 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Søndermarksvej)	15	150 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25 m
Beboelse på samme ejendom	15	29 m
Naboskel	30	30,5 m

Jævnfør tabel 3 vurderer Rebild kommune, at afstandskravene i §§ 6 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven² overholdt. Rebild Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår

Bygningsmæssige forhold

Dyreholdet etableres i den eksisterende kalvestald (se bilag 2). Stalden indrettes således at tyrekalvene (80-220 kg) går på dybstrøelse med kort ædeplads på fast bund (betegnet kvTK02 i husdyrgodkendelse.dk) og ungtyrene (220-410 kg) skal gå på dybstrøelse, med kort ædeplads med fast gulv (betegnes kvUt04 i husdyrgodkendelse.dk).

Stalden er indrettet med 50 stipladser til tyrekalvene (80-220 kg) og 40 stipladser til ungtyrene (220-410 kg). Da dyrene indsættes løbende og slagtes efterhånden som de vejer 410 kg er der stillet vilkår om, at antallet af dyr på stald skal svare til det antal stipladser der er opgivet i ansøgningsmaterialet.

Den lille gyllebeholder på ejendommen er ikke i drift og der er ifølge ansøgers oplysninger et hul i den. Den er afmeldt til Rebild Kommune d. 04.04.2016.

Ejendommens anden gyllebeholder på 800 m³ (fra 1994, seneste beholderkontrol i 2015) benyttes af Anton Hammershøj, Søndermarksvej 30, Stenild, 9500 Hobro.

Transport

Ejendommen ligger for enden af en grusvej, hvor der ikke ligger andre ejendomme.

I forbindelse med etableringen af husdyrholdet på ejendommen forventes antallet af transporter at stige. Der vil blive leveret levende tyrekalve til ejendommen og sendt tyrekalve til slagting.

² Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug LBK nr. 868 af 03/07/2015

Derudover vil der ske en stigning af transporter til ejendommen i forbindelse med foderleverancer. Da der i forvejen er en lejeaftale af ejendommens store gyllebeholder vil transport i forbindelse med brugen af denne ikke ændres væsentligt.

Samlet set vurderer Rebild Kommune, at den øget transport til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer, og det er derfor ikke nødvendigt at stille vilkår vedrørende transport.

Støj og støv

Etablering af dyreholdet på ejendommen forventes ikke at medføre stigning af støj og støv i et omfang der vil medføre væsentlige gener for naboerne.

For at minimere mulige støj- og støvgener for naboer er der stillet vilkår (vilkår 11, 12 og 13), der har til formål at reducere støj og støv fra ejendommen

Lugt

Der er ikke beregnet lugtgeneafstande i husdyrgodkendelse.dk.

Nærmeste nabo (Søndermarksvej 37, Stenild, 9500 Hobro) ligger ca. 240 m syd for ejendommen og de øvrige naboer er større landbrugsejendomme.

Nærmeste landsby er Stenild, ligger ca. 750 m nordøst for anlægget.

På grund af afstand til naboer og Stenild, samt at dyreholdet etableres i et område med flere større landbrugsejendomme forventes der ikke øget lugtgener for naboerne.

For at minimere mulige lugt gener for naboer er der stillet vilkår (vilkår 10), der har til formål at reducere mulige lugtgener for naboer

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik (BAT)

BAT princippet er en forpligtigelse til at vælge den mest moderne teknologi, som set ud fra en helhedsvurdering, forebygger og begrænser virksomhedens forurening mest muligt. Når det gælder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik i sager der behandles efter § 10 i Husdyrloven, er udgangspunktet, at den generelle regulering er tilstrækkelig. Dette vil blandt andet sige, at husdyrbruget overholder den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse, som fastsætter minimumskrav for indretning af staldanlæg, kapacitet af gødningsopbevaringsanlæg, krav til opbevaring af gødning, spildevand m.v., krav til indretning af afløb og drift samt vedligeholdelse.

Kommunen vurderer alt i alt, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet. Husdyrbruget kan i øvrigt drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelige med hensyn til omgivelserne.

Management/godt landmandskab

BAT-management er blandt andet jævnlig rengøring i og omkring bygningerne med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Med baggrund i dette er der stillet vilkår til rengøring (vilkår 10).

Staldindretning og staldteknik

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænseværdier for stald og lager til tyrekalve og ungtyre på dybstrøelse.

Der er stillet vilkår om, at der altid strøs halm i mængder der er sikre at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen (vilkår 4 – dybstrøelsen skal være tør i overfladen).

Rebild Kommune vurderer, at BAT opfyldes med hensyn til staldindretning og staldteknik.

Energi- og vandforbrug

Energi anvendes primært til lys og nogen ventilation. Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i stalden. Belysningen rengøres jævnligt, så lysstyrken er optimal. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der kan være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Herudover er der vågelys i staldene, så dyrene kan orientere sig. Ventilationsanlægget er temperaturstyret og kører kun når der er behov for dette. Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Energiforbruget registreres, så der kan reageres på unormal vandforbrug.

Vand anvendes primært til drikkevand. Tyrekalvene drikker af vandkopper, hvorved vandspildet minimeres. Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

Rebild Kommune vurderer, at det er BAT at kontrollere energi- og vandforbrug jævnligt, for at sikre at der ikke sker unødvendigt spild.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Rebild Kommune vurderer, at opbevaring af dybstrøelse fra tyrekalvene og ungtyrene på ejendommens møddingsplads er BAT.

Samlet vurdering af BAT

Rebild Kommune vurderer samlet, at de nødvendige foranstaltninger, med de stillede vilkår, til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet. Husdyrbruget kan i øvrigt drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde som er uforenelig med hensyn til omgivelserne.

Naturvurdering

Tilladelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at tilladelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplan 2009 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes projektet ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

For en mere udførlig naturvurdering se bilag 6.

Arealer

Udbringningsarealerne udgør 37,22 ha, de fleste ligger i umiddelbar tilknytning til ejendommen. Yderligere et areal (mark 4-0) ligger nord for Stenild By (se kort over udbringningsarealerne bilag 2). Alle arealerne er ejet af ansøger

Der udbringes reelt 1,65 DE/ha på udbringningsarealerne.

Rebild Kommune har stillet vilkår til, at der må modtages kvæggylle på ejendommen svarende til 23,7 DE (svarende til 2370 kg N og 379 kg P), i forhold til det enhver tid gældende dyreenhedsberegninger således at harmonikravet for 1,7 DE/ha ikke overskrides.

Nitratudvaskning til grundvand

Da ingen af udbringningsarealer ligger inden for områder der på ansøgningstidspunktet er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder eller områder der ved zonerings er konstateret at være nitratfølsomme, vurderer Rebild Kommune, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår i forhold til grundvand.

Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretykket og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160, 3150, 3140, 3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

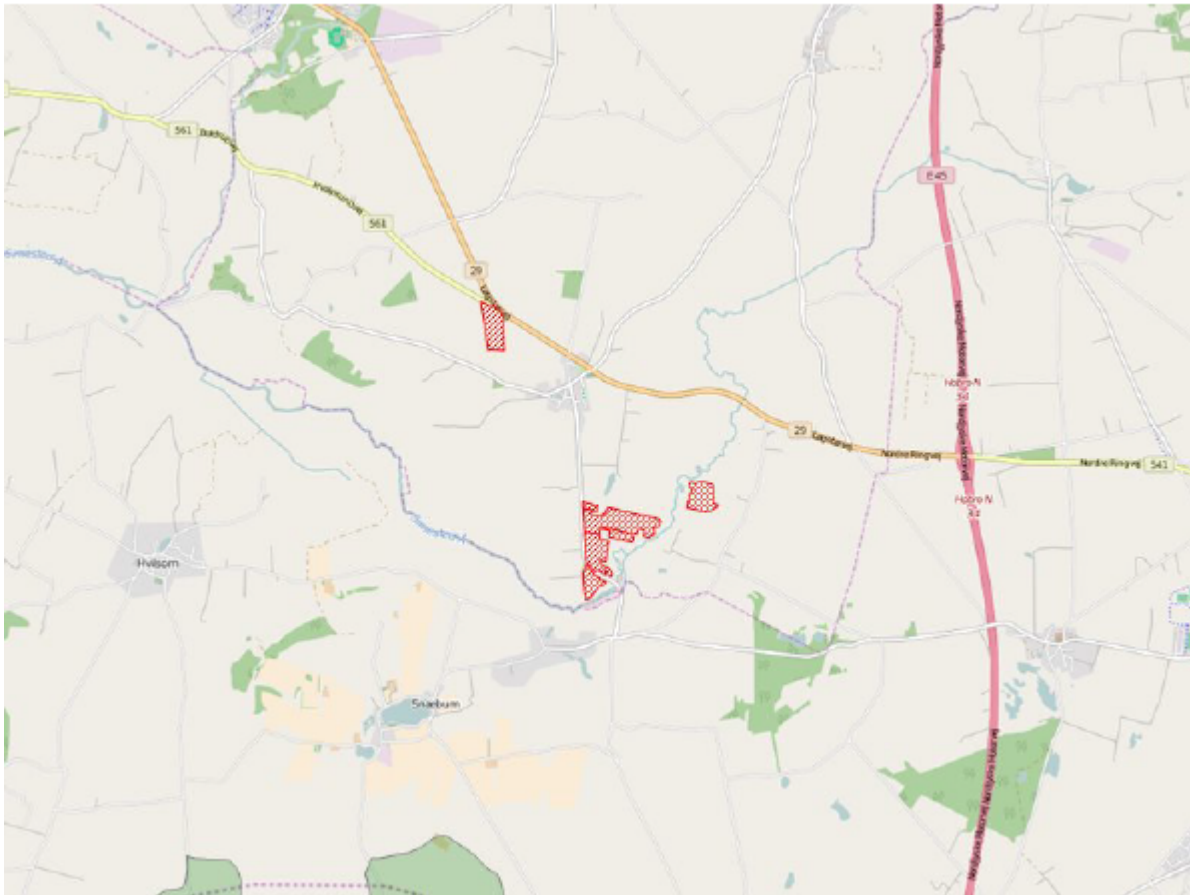
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode.

Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/ellebedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 37,2 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 0 ha i søoplande i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 66,2 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 66,2 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 6,7 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 69,4 kg N/ha.

Legende:	
	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Konklusion

I den konkrete ansøgning er der ingen udbringningsarealer beliggende indenfor søoplande til Natura2000 søområder, af søtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Projektet kan derfor ikke påvirke disse søtyper og projektet kan godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af

ansøgningen.

Overfladevand - Vandløb

Arealerne i projektet ligger i oplandet til Simested Å Vandsystem, der afvander til Langerak.

Rebild Kommune vurderer, at anvendelse af husdyrgødning er i overensstemmelse med gældende regler, samt ved overholdelse af de lovpligtige 2 meter bræmmer, ikke har betydning for vandløbskvaliteten. Derfor vurderes det, at anvendelse af husdyrgødning ikke har betydning for vandløbs-

kvaliteten i Simested Å. Samtidig vurderes det, at udvaskningen af næringssalte fra arealerne i projektet, ikke medfører en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for Simested Å, der er en del af Habitatområde H30 og Fuglebeskyttelsesområde F14/24.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har særlig skråning direkte mod vandløb og eller søer, hvorfor det vurderes, at der kun er minimal risiko for overfladisk afstrømning fra arealerne til vandløb og søer.

Rebild Kommunen vurderer, at det ikke er nødvendigt, at stillet supplerende vilkår til de generelle regler for udbringning af husdyrgødning.

Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævne praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

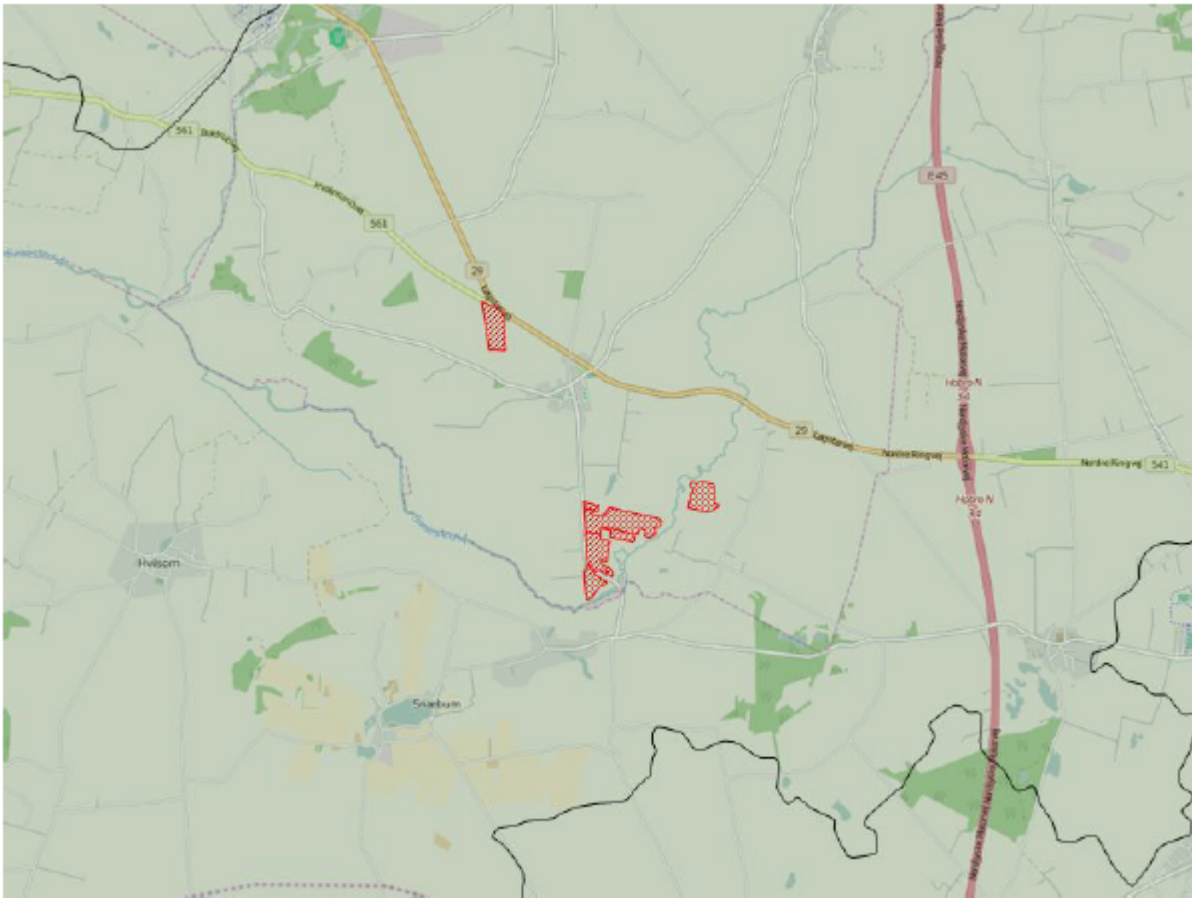
Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 37,2 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 66,2 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 66,2 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 69,4 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 37,22 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 6,7 kgP/ha/år.

Legende:	
	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted, Nørre Ådale samstrandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk:

- Hjarbæk Fjord
- Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Lovns Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 14: Lovns Bredning er: sangsvane, hvinand, toppet- og stor skallesluger. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lovns Bredning:

- Hjarbæk Fjord
- Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Hjarbæk Fjord og Simested Fjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 24: Hjarbæk Fjord og Simested Fjord er: rødbrum, engsnarre, sangsvane, taffel-, trolde- og hvinand, blishøne, klyde og hjejle. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fuglene på udpegningsgrundlaget. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstoffålende plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de

mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbende medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstofberigelse af enge og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af enge og rørsumpe forringer yngleforholdene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarren. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Hjarbæk Fjord og Simested Fjord:

- Hjarbæk Fjord

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel): 66,2 kg N/ha

Udvasningen for et standard-planteavlbrug: - 69,4 kg N/ha

Påvirkning fra husdyrgødning: = 0 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

Hjarbæk Fjord	
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	37,22 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-
Dyrket areal i opland:	78631 ha
Øvrigt areal i opland:	39145 ha
Samlet areal i opland:	117776 ha
Hjarbæk Fjord	
Vurdering af kumulativ effekt:	
Er der stigende dyretryk?	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej
DEmax Øvrige:	-
DEmax Planteavl:	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-
Kvælstofbidrag opland:	
Reduktionsprocent:	79 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1353004 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	82205 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1435209 kgN
Kvælstofbidrag projekt:	
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	63 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	66,2 kgN/ha
Opsummering:	
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja

Hjarbæk Fjord	
Fosforbidrag opland:	
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	15726 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	3132 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	10866 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	29724 kgP
Fosforbidrag projekt:	
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	6,7 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	2,68 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	1 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-
Samlet P-Bidrag:	1 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0 %
Opsummering:	
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja

Konklusion

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningsystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Mark 1-0 og 3-0 ligger nærmere end 20 meter fra vandløb/sø og terrænhældningen er over 6 grader. Arealerne må som udgangspunkt ikke anvendes som harmoniareal. Dog kan flydende husdyrgødning udbringes, hvis det nedfældes parallelt med vandløbet/søbredden.

Kommunens samlede vurdering

Kommunen finder herefter, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes også hvis disse er eller senere bliver skrappe end vilkårene i denne tilladelse. Det er til enhver tid ejers ansvar, at gøre sig bekendt med og følge gældende lovgivning.

Høring

Ifølge forvaltningslovens § 19 har sagens parter ret til at blive gjort bekendt med projektet samt grundlaget for vurderingen af dette, inden kommunen træffer afgørelse i sagen. I henhold til husdyrlovens § 55 skal offentligheden informeres og inddrages, når der træffes afgørelse.

Udkastet til tilladelsen har været sendt i parts/nabohøring fra 6. april 2016 til den 29. april 2016

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse

Afgørelsen er gyldig fra fredag den 13. maj 2016, hvor den offentliggøres på kommunens hjemmeside, www.rebild.dk.

Klage m.v.:

Godkendelser og tilladelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er offentligt bekendtgjort. En eventuel klage skal indsendes gennem Klageportalen, som findes på www.borger.dk eller www.virk.dk. En eventuel klage skal være Natur og Miljøklagenævnet i hænde **senest fredag den 10. juni 2016, kl. 23.59**.

Hvis kommunen fastholder sin afgørelse, skal den senest 3 uger efter klagefristens udløb indsende kommunens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. Kommunen skal endvidere fremsende de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Opkrævning finder sted i forbindelse med indsendelse af klagen gennem Klageportalen. Vejledning om klageportalen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

I særlige tilfælde kan du klage uden om Klageportalen. De særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen er f.eks. borgere med særlige handicap, såvel kognitiv som fysisk funktionsnedsættelse samt demens. Det gælder også borgere, der mangler digitale kompetencer, visse socialt udsatte borgere, borgere med psykiske lidelser, borgere med sprogsvækkigheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke konkret vurderes at være en egnet løsning.

Hvis du tilhører en af de nævnte grupper og trods vejledning ikke har mulighed for at bruge Klageportalen, kan du aflevere/indsende din klage til kommunen:

Rebild Kommune
Center Natur og Miljø
Hobrovej 110
9530 Støvring

Du skal begrunde din anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen. Hvis du er fritaget for at bruge digital post af din kommune, bedes du oplyse dette i din anmodning. Myndigheden sørger for at sende din anmodning videre til Natur- og Miljøklagenævnet, som i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der foreligger særlige forhold, der gør, at du kan blive fritaget for at bruge Klageportalen.

Du får besked fra Natur- og Miljøklagenævnet, om din anmodning kan imødekommes.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en

godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Civil retssag:

Kommunes afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er bekendtgjort.

Udnyttelse af tilladelsen

Tilladelsen kan godt udnyttes selvom der klages over den, med mindre Natur og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse.

Udnyttes en tilladelse, der er klaget over, sker det for egen regning og risiko.

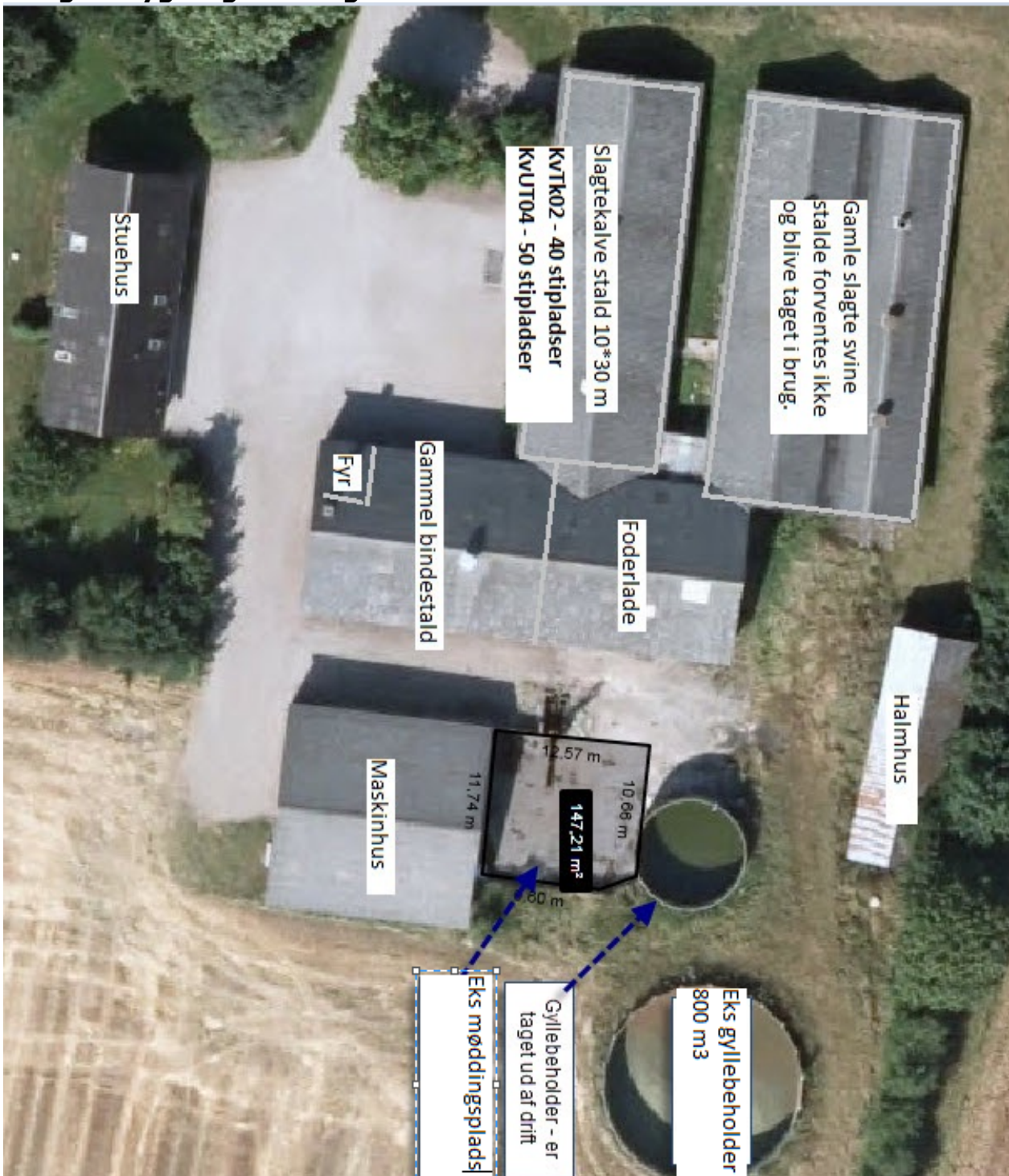
Udskiftning af udbringningsarealer og modtager af gødning

Udskiftning af arealerne omfattet af denne tilladelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske i henhold til de generelle regler på området. Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer at de nye arealer ikke er mere sårbare.

Bilag:

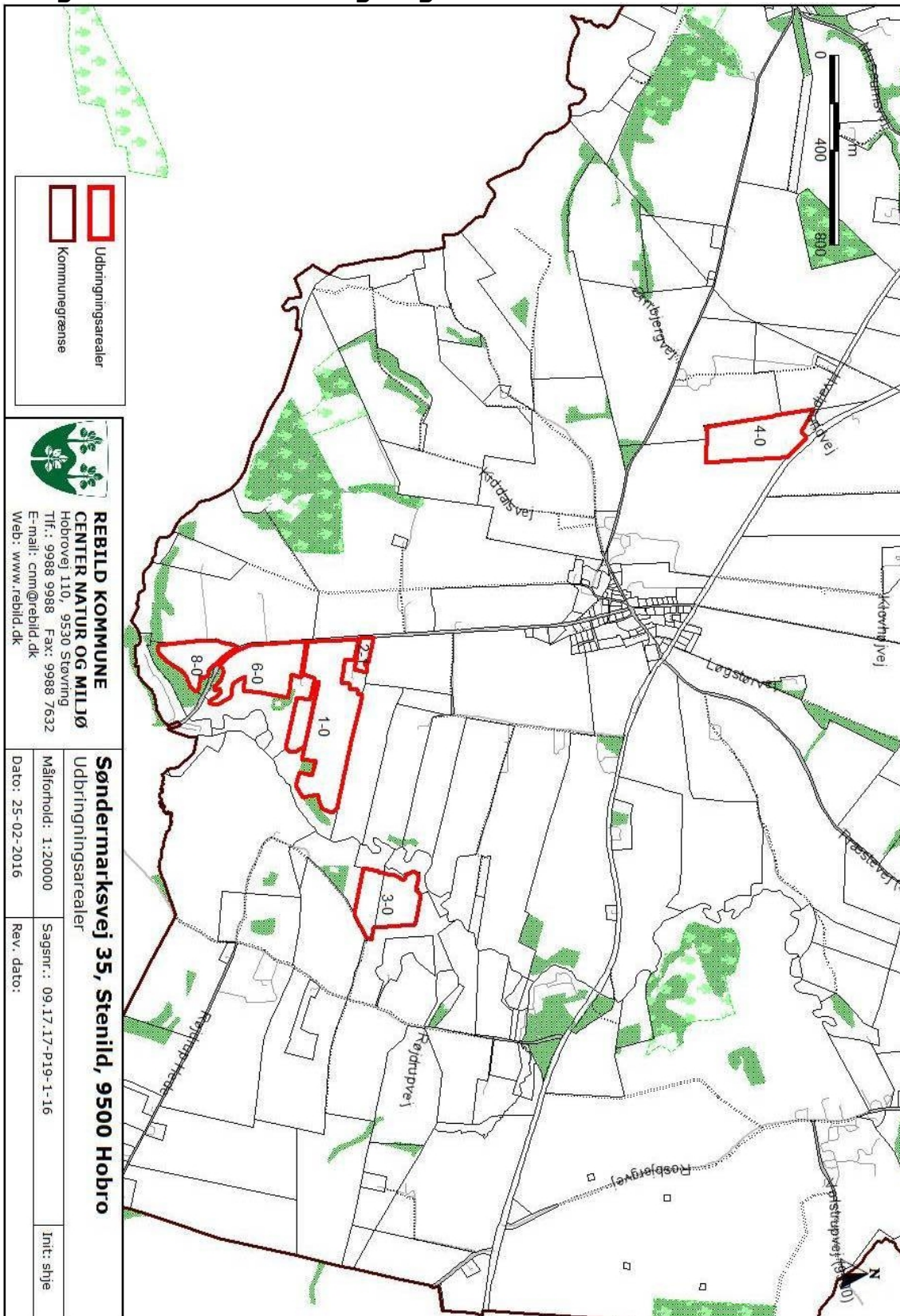
1. Bygningsoversigt
2. Udbringningsarealer
3. Oversigt udbringningsarealer
4. Udbringningsarealer i forhold til §3 udpegninger
5. Udbringningsarealer i forhold til Natura2000
6. Naturvurdering
- 6.a. kort med natur og udbringningsarealer
- 6.b. Kort med beregningspunkter

Bilag 1. Bygningsoversigt

Bilag 2. Kort over udbringningsarealer

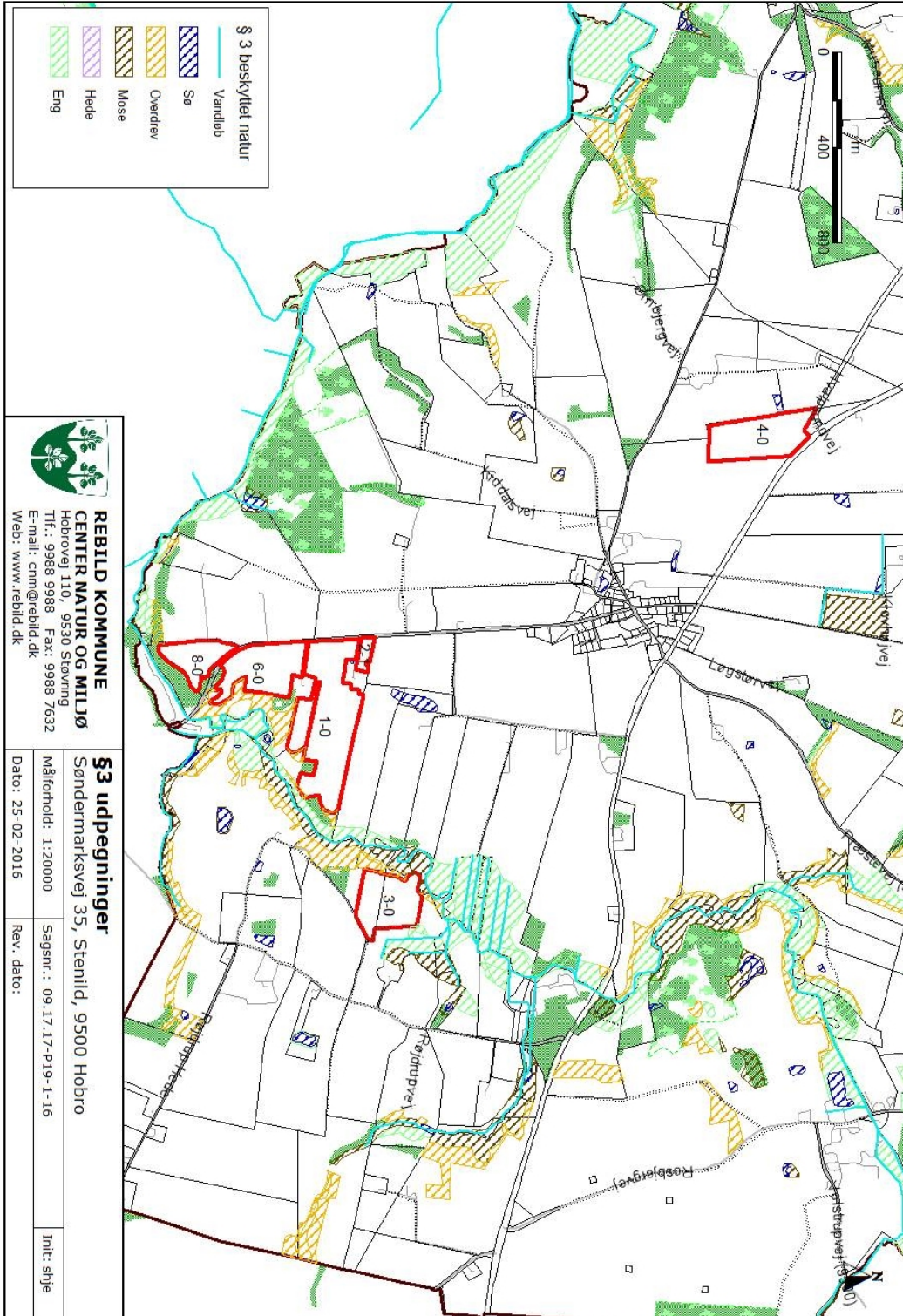

Bilag 3. Oversigt over udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	13,95	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	13,95	0,00	0,00	13,95	0,00	0,00	0,00
3-0	5,77	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	5,77	0,00	0,00	5,77	0,00	0,00	0,00
4-0	6,83	Ja	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	6,83	0,00	0,00	1,38	0,00	5,45	0,00
6-0	6,44	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	6,44	0,00	0,00	6,44	0,00	0,00	0,00
8-0	3,48	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	3,48	0,00	0,00	3,48	0,00	0,00	0,00
2-1	0,75	Nej	JB3	Nej	K4	K4	0,00	0,00	0,75	0,00	0,00	0,75	0,00	0,00	0,00
Total	37,22						0,00	0,00	37,22	0,00	0,00	31,77	0,00	5,45	0,00

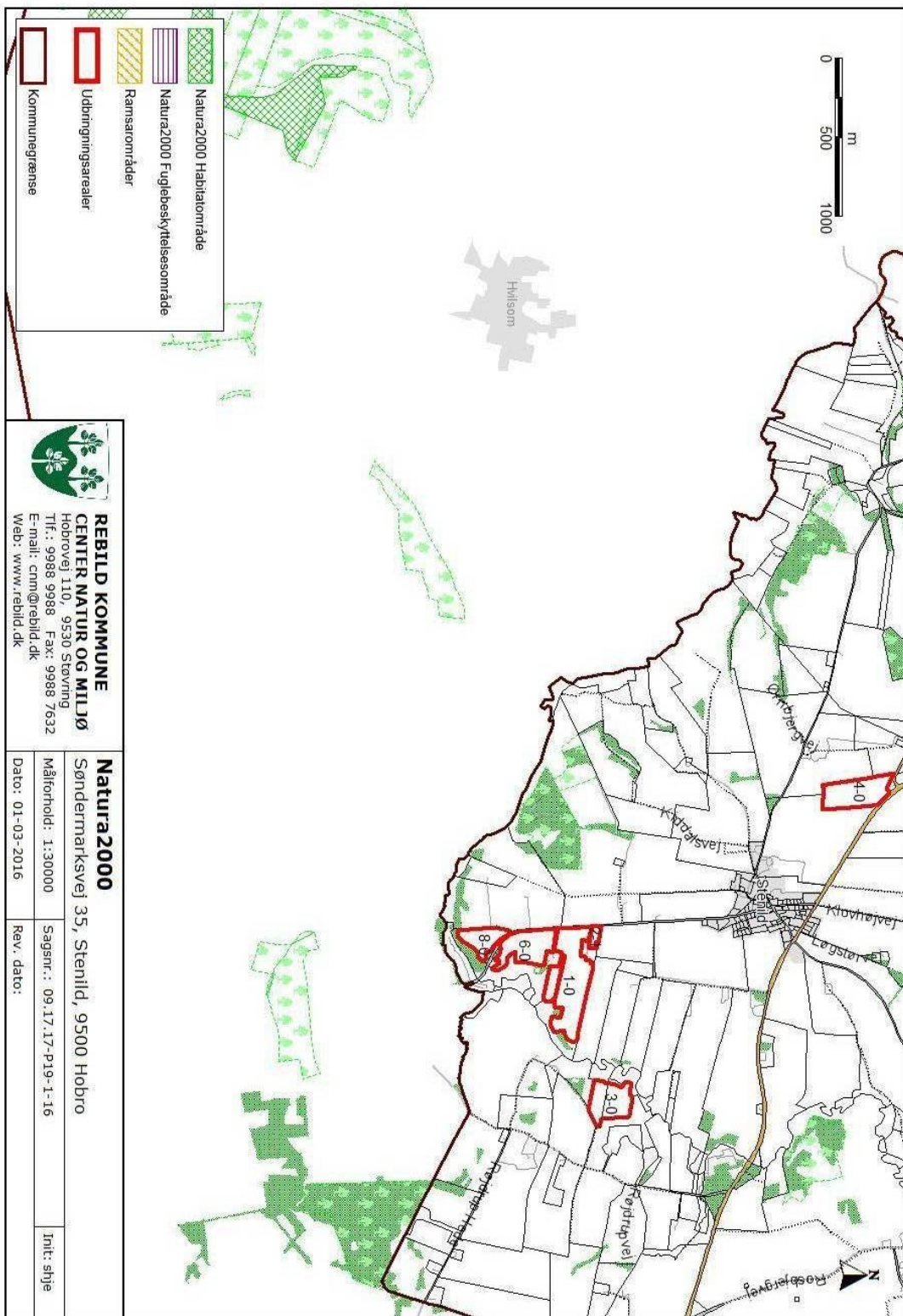

Bilag 4: udbringningsarealer i forhold til §3 udpegninger

Bilag 5: udbringningsarealer i forhold til Natura2000

Bilag 6: Naturvurdering: Påvirkning af natur

Tilladelsen forudsætter at projektet foruden husdyrloven er i overensstemmelse med kommuneplanmål for natur og landskab, naturbeskyttelsesloven samt EU-habitatdirektivet.

Såvel aktuel som ændret drift, der anerkendes med Tilladelsen, påvirker områdets naturtyper. Påvirkningerne stammer dels fra stald og lager og dels fra drift af markarealerne. Påvirkningerne fra stald og lager består fortrinsvist i ammoniakfordampning, der resulterer i kvælstofdeposition på nærliggende naturarealer. Påvirkningerne fra drift af markarealerne kan bestå i intensiveret drift af arealerne (opdyrkning, hyppigere omlægning, forøget gødskning) eller randpåvirkninger af tilstødende naturarealer (afstrømning eller fordampning af husdyrgødning). Konsekvenserne af påvirkningerne er vurderet i forhold til nedenfor nævnte planlægning og bestemmelser for natur- og landskabsbeskyttelse.

Påvirkning fra stald og lager

Husdyrbruget ligger i åbent og landbrugsdomineret landskab tæt på Simested Ådal (kort bilag 6a).

Komuneplan 2013-2025, udpegninger og retningslinjer

Ejendommens bygninger er beliggende i potentielt naturområde og særligt værdifuldt landskab

7.1.2 Potentielle naturområder

I de potentielle naturområder gælder retningslinje 7.1.2: Hensynet til naturinteresser skal varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land. I disse områder må planlægning og administration vedrørende arealanvendelsen og tilstanden ikke forringe muligheden for at opfylde mål for naturkvaliteten for områdets naturtyper, fastlagt med målsætningssystemet omtalt i afsnit 7.1.5 om beskyttede naturarealer.

5.1.1 Særligt værdifulde landskaber

I de særligt værdifulde landskaber gælder retningslinje 5.1.1: De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet.

Husdyrbrugets anlæg vurderes ikke at være i strid med hverken ovenstående eller andre relevante retningslinjer i Kommuneplan 2013-2025.

Naturbeskyttelsesloven og museumsloven

De oplyste ændringer af husdyrbruget kræver ikke dispensation fra museumslovens bestemmelser om fredede fortidsminder og beskyttede diger eller naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser.

I det følgende vurderes hvorledes ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og gødningslagre vil kunne påvirke potentielt kvælstoffølsomme naturarealer omkring bruget.

Ammoniakemissionen fra stalde og gødningslagre er beregnet til at stige fra 0 kg N/år til 255,33 kg N/år. Stigningen udgør således 255,33 kg N/år.

De nærmeste naturarealer i forhold til ejendommen udgøres af § 3 registrerede arealer, se punkt 1-3 på kortet nedenfor. Nærmeste naturareal, der samtidig er omfattet af husdyrlovens § 7, ligger sydøst for ejendommen, (se punkt 1 på kort bilag 6b).

Nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skovareal ligger over 680 m fra ejendommen og vurderes på baggrund af afstanden ikke at blive påvirket væsentligt.

Nærmeste naturareal, der samtidig ligger indenfor Natura 2000 område, ligger 5 km fra ejendommen og det vurderes ikke at der vil kunne beregnes en påvirkning fra husdyrbruget (se herom i senere afsnit om habitatdirektivet).

Via husdyrgodkendelse.dk er der automatisk foretaget beregning til punkt 1 (nærmeste § 7 areal) og på kommunens opfordring har ansøger via systemet foretaget de øvrige beregninger i nedenstående tabel.

Punkt	Naturtype	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
1	§ 7 overdrev	0	0
2	§ 3 overdrev	0,1	0,1
3	§ 3 natureng	0	0

Baggrundsbelastningen i området er ca. 13 kg N/ha/år.

Punkt 1-3: Der er beregnet mer- og totalbelastninger til tre arealer. Med mer- og totalbelastninger på 0,1 og 0,0 kg N/ha/år her Rebild Kommune ikke yderligere bemærkninger hertil.

På baggrund af afstand og retning skønnes det ikke relevant at beregne og vurdere på husdyrbrugets påvirkninger af yderligere naturarealer.

Projektet opfylder husdyrlovens krav vedrørende ammoniaktab og er ikke i strid med naturbeskyttelseslovens bestemmelser. Det vurderes herved, at husdyrbruget i realistisk og hensigtsmæssigt omfang bidrager til mål om reduktion af ammoniakbelastning af områdets naturarealer.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter:

Med baggrund i EU-habitatdirektivet er der i Danmark udpeget NATURA 2000-områder (internationale naturbeskyttelsesområder) til beskyttelse af en række naturtyper og arter. NATURA-2000-områderne omfatter EU-habitatområder, EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. De tre kategorier er ofte sammenfaldende.

I forbindelse med tilladelser og godkendelser af husdyrbrug skal kommunen dels foretage vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt og dels foretage vurdering af om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge de særligt beskyttede bilag IV arters yngle- eller rasteområder.

Nærmere oplysninger om habitatdirektivet, NATURA 2000-områder og bilag IV-arter kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Med henvisning til placering af brugets driftsbygninger i forhold til Natura 2000 områder kan det umiddelbart godtgøres, at husdyrbruget ikke væsentligt påvirker naturtyper og arter i NATURA 2000-områder. Husdyrbrugets driftsbygninger ligger over 5 km fra nærmeste Natura 2000 område i Rebild Kommune; det drejer sig om Natura 2000 område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord, Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk. Det vurderes, pga. afstanden, ikke at projektet kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000 området.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) kan der i Rebild Kommune være forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, løgfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster i området. Mest sandsynlig forekomst ved bygningerne er arter af flagermus, som kan blive påvirket af evt. nedrivninger eller træfældninger. Eventuelle levesteder i nærheden af bygningerne antages i øvrigt at være sammenfaldende med de vurderede naturarealer i forrige afsnit og det vurderes ikke at kvælstofdeposition fra husdyrbrugets anlæg vil skade eller ødelægge eventuelle yngle- eller rasteområder.

Påvirkning fra arealer

De fleste udbringningsarealer ligger omkring ejendommene Søndermarksvej 35 og derudover ligger et enkelt areal nordvest for Stenild by (se kort bilag 6a).

Museumsloven

På mark 2-1 er der et fredet fortidsminde, og efter § 29f ikke må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes inden for en afstand af 2 m fra fortidsmindet. Indtegning af udbringningsarealet er foretaget i overensstemmelse hermed.

Langs mark 8-0 er der registreret beskyttet dige. Jorddiget er beskyttet efter bestemmelserne i museumslovens § 29a. Selve digearealet indgår ikke i udbringningsarealet.

Naturbeskyttelsesloven

Den oplyste anvendelse af arealerne forudsætter ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser.

I det følgende vurderes påvirkninger fra drift af arealerne i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Med naturbeskyttelseslovens § 3 er beskyttede naturtyper sikret mod tilstandsændringer i form af intensiveret drift, væsentligst opdyrkning, hyppigere omlægning, dræning samt forøget gødsning.

Ingen af udbringningsarealer rummer § 3 beskyttet naturtyper.

Flere steder grænser udbringningsarealer op til § 3-beskyttede naturtyper. Det drejer sig om overdrev og mose.

§ 3-beskyttede overdrev i Simested Ådal grænser direkte op til udbringningsarealer. Simested Ådal rummer overdrev af høj naturkvalitet og en del af arealerne der grænser op til og skrånede mod beskyttede overdrev i ådalen. Arealerne er tidligere besigtigede i forbindelse med en § 16 tilladelse og det er Rebild Kommunes vurdering at ingen af arealerne skrånede mod beskyttede overdrev på en sådan måde at der er basis for at stille yderligere vilkår til markdriften.

Samlet vurderes det ikke at fortsat almindelig landbrugsdrift medfører tilstandsændring af de pågældende beskyttede naturarealer.

NATURA 2000-områder og IV-arter

Husdyrbrugets drift omfatter ikke arealanvendelse inden for NATURA 2000-områder. Brugets potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmestliggende NATURA 2000-områder, er derfor luftbåren kvælstofbelastning fra udbringning af husdyrgødning samt udvaskning eller overfladeafstrømning af gødningsstoffer til vandløb og marine områder nedstrøms i NATURA 2000-områder. Sidstnævnte er behandlet i afsnit om overfladevand.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger minimum 5 km fra nærmeste Natura 2000 område; den korteste afstand er mellem mark 8-0 og Natura 2000 område nr. 30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord, Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk. Det vurderes, pga. afstanden, ikke at projektet kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000 området.

Projektet vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) kan der i Rebild Kommune være forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, løgfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Rebild Kommune er ikke bekendt med konkrete yngleforekomster af nogen af de nævnte arter på husdyrbrugets arealer. Forskriftsmæssig drift af markarealerne vurderes ikke at være til skade for eventuelle forekomster af flagermus eller odderforekomst langs vandløb i området. Markerne vurderes ikke umiddelbart at rumme egnede levesteder for stor vandsalamander, markfirben, løgfrø eller spidssnudet frø.

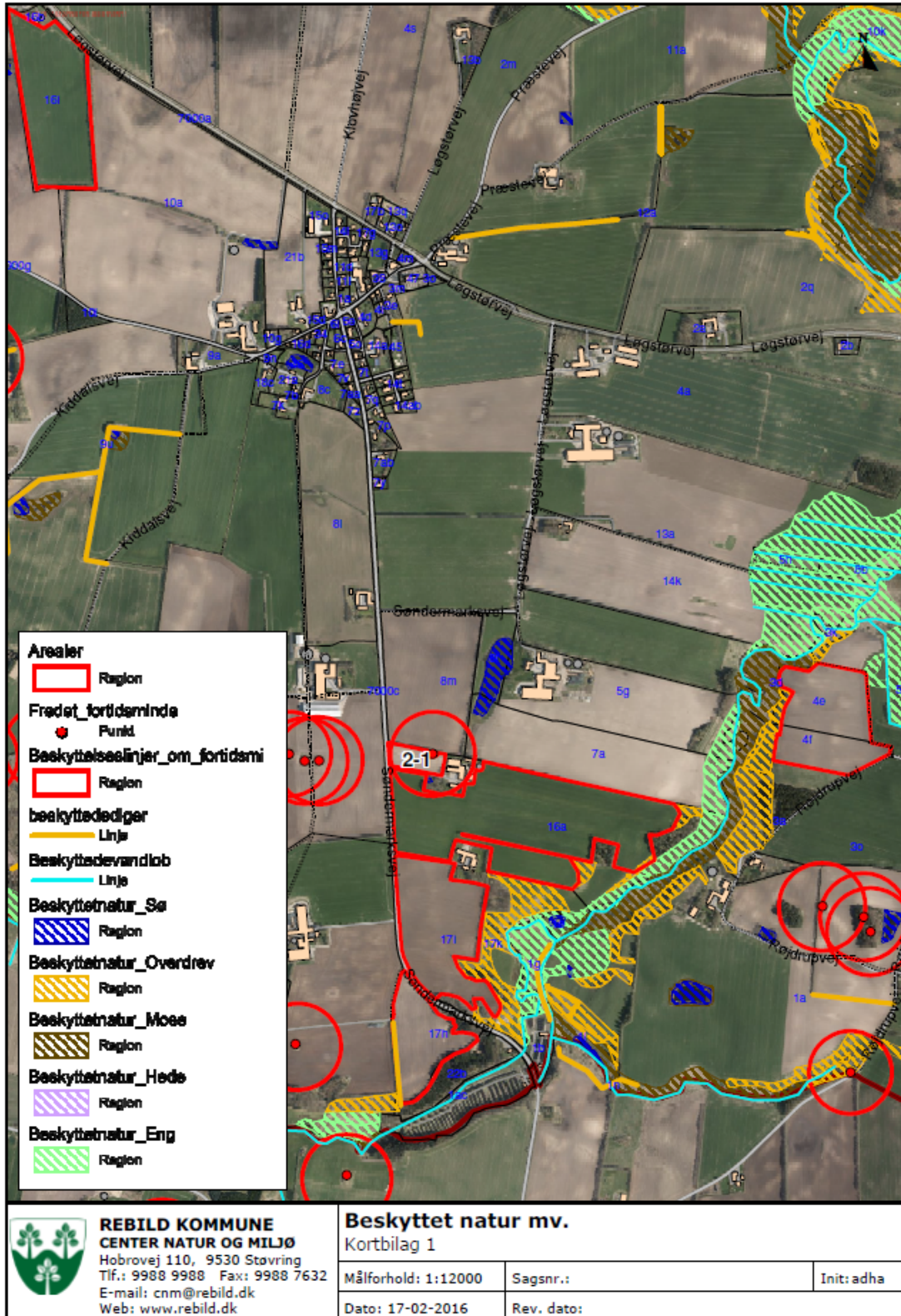
Sammenfatning

Tilladelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at tilladelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplan 2009 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes projektet ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter.

Bilag 6a.: Kort til naturudtalelse

Bilag 6b: Beregningspunkter til sårbar natur

